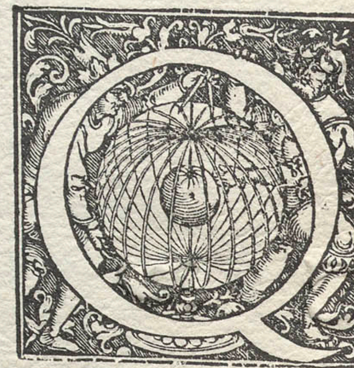
ENVNCTIATVM VICESIMVM NONVM.

Historiarum ante & post Christi tempora lapsus, eclipsiũ exemplis, qualia subiunguntur perfectè emendari posse.

Qvo videas penitus quidnam eclipsiũ cognitio, virtutis, præstãtiæ, vtilitatisq; in se complectatur, aliquot ante Christum exempla, vnde certius quàm ex prioribus commodum conspici quæat, adiungere coactus sum. Nemo ignorat, rerum, historiarumq; traditores in enumerandis tum mundi, tum vrbis cõditæ annis, tantum non, vt dicitur, cœlo ipso excidere. Qui quidem error quantum tenebrarum, ignorantiæ, dubij, confusionisq;, in omni alia historia iudicanda intelligendaq; importet, doctorũ esto iudicium. Inde enim fit, vt si cuiuspiam rei, memorabilis saltem, lectorem christianum commonefaciant, quæ vrbem conditam, aut præcesserit, aut non ita multo post, subsequuta sit, ipsis constare, nullo modo possint. Quod quidẽ tam grande malum, sola eclipsium cognitio emendare, & in melius vertere potest. Per eclipses enim, omnia certos in annos reduci possunt, Christum præcedentes, non minus, quam sequentes. Historicus autem certum semel tempus rei gestæ nactus, reliqua per se, tam ante quàm retro elapsa gestorum spacia, colligere valet. Quæ omnia exemplis vberrimè patebunt.

Insigne lunaris defect⁹ exẽplum è Plutarcho allatũ.

¶Plutarchus in vita Alexandri autor est, mense Iunio, quando Athenis mysteria inchoarentur, Lunam defecisse, anno eodem, quo Alexander Darium Persarum regem vicit. Factum id esse testatur Eusebius septimo regnantis Darij anno. Verum hic dubitatur, quo anno regnum cæperit. Eusebius ait anno mundi 4871 Darium debellatũ, quare si 4871 dempseris à 5199 (tot enim annos Eusebius à condito Orbe ad Christum numerat) tum 328 relinquuntur. Vnde totidem annis Christum præcedẽtibus, Darius ab Alexandro vinci debuit Eusebio. Verum id secus multo esse deprehenditur. Esto autẽ Eusebius, vel Chronographorum alius quiscunq; sit, 18 integris annis, vel retrolapsus, vel 12 anteuectus à vero deuiet, in Darij obitu, (hoc adiecto vno, quod sub Darij mortem anni eiusdem luna defectum mense Iunio passa sit) nunq̃ vel vno die errare ego quidem potero, sicut ex sequentibus abundè satis constaturum confido. Eusebianum vero in præsentia annum, scz 328 intuenti, nulla prorsum eclipsis euenire in Iunio, imò compluribus annis, neq; prioribus, neq; posterioribus vllũ incidisse defectũ in Iuniũ cognoscis. Verũ anno quidẽ ante Christũ 326 currente & incompleto accidisse Lunaris obscuratio, die vcz 28 Iunii palam fit. Eandem igitur, quũ Eusebius 328 ante Christũ anno contigisse asserat, constat eundem duobus annis integris à veritate declinare.

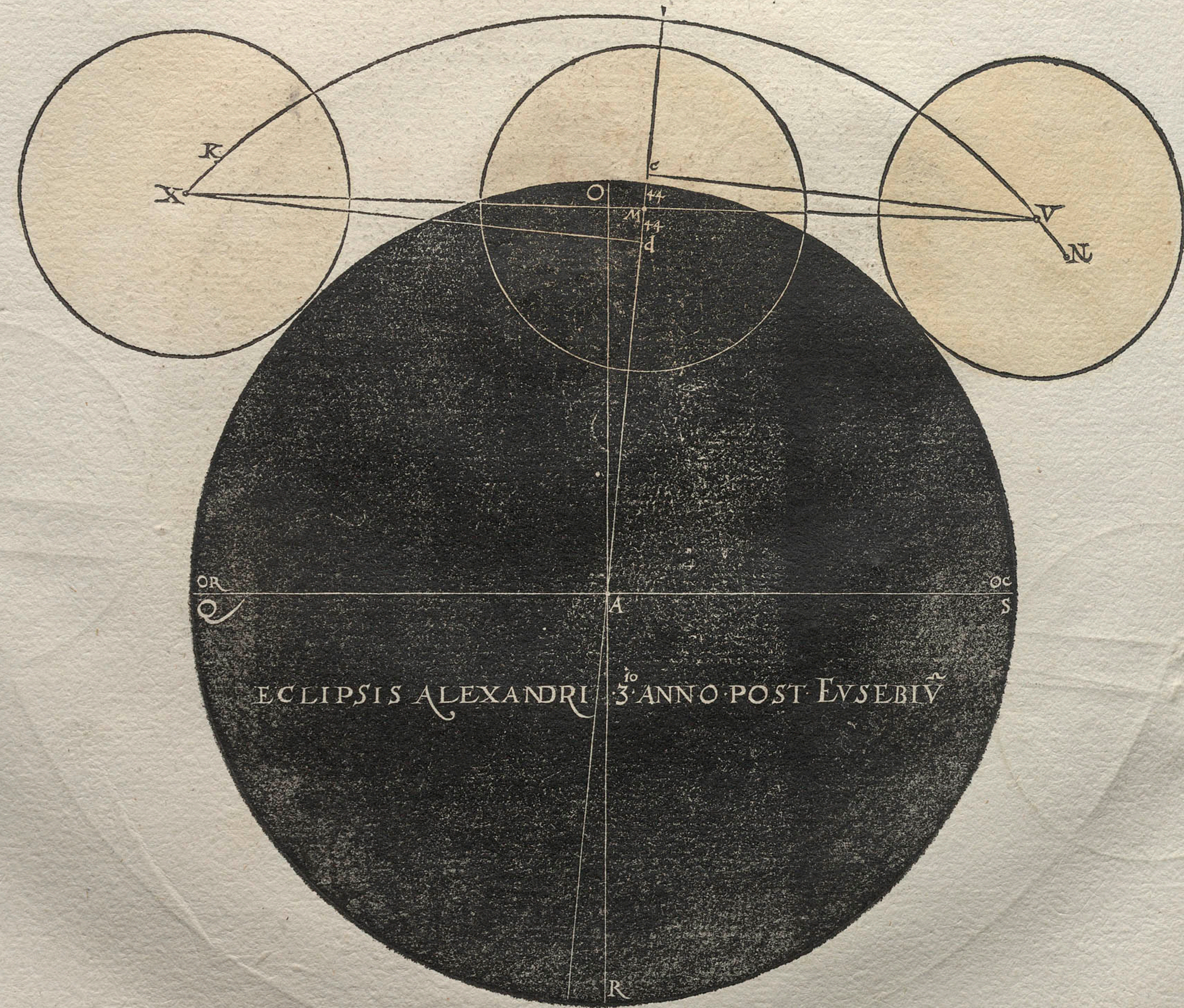
Error Eusebi

Quam rem qui planè assequi velit, sic aget melius. ¶Centenarius maior annorum 400 est, Radix coniunctionis Ianuarij ☉ & ☽ est, dierum 6, ho: 1, M̈ 40. Radix præterea ☍ ☽ & ☊ dies 19, hor. 20, M̈ 15 habet. Quæ vbi quis operaturus collegerit, & indices X & Z disposuerit, cumq; hijs annos perlustrauerit, nullam defectus oportunitatem, præterquàm in anno prædicto 326, vbi draconis Caput, vna cũ ☉ & ☾ ☍ 28 Iunij diem monstrat, reperiet. Sed hoc, si ostensores secundũ annos residuos, scz 75 vltra 400 instituti fuerint, vsuuenire solet. Oppositionẽ veræ oppositionis lustranti, videntur inter mediam & veram oppositionem horæ 11 M̈ 25 subtrahenda. Quibus subtractis, oppositio vera in 28 Iunii diem, horam 8, M̈ 39 incidere, iuxta caudam draconis conspicitur. Reliqua nũc ad indagandã eclipsim sunt necessaria hæc.

¶Argumentum Latitudinis, quod est S̈ 6 G̈ 7 M̈ 20
¶Lunæ Latitudo M̈ 38 Z̈ 15
¶Capitis Draconis motus S̈ 2 G̈ 23 M̈ 56
¶Argumentum Lunæ, verum S̈ 8 G̈ 27 M̈ 22
¶Verus locus ☉ G̈ 1 M̈ 16 ♋
¶Verus Lunæ locus G̈ 1 M̈ 16 ♑
¶Aux ☉ Signorum 2 gra 6 M̈ 20
¶Argumentum Solis S̈ 0 G̈ 25 M̈ 51
¶Vmbræ variatio Z̈ 3 cum dimidio.

Ex hiis omnibus eclipsim illam colligis, quæ infra depicta est. Illa tamen Ingolstadiensibus apparuit hora 8 M̈ 39 post meridiem, quam qui meridiano vrbis Assiriæ Gangamelis, vbi Darius superatus est, conferre velit, horas 3 M̈ 12 in tabula regionum iuxta vrbis nomen reperta addat, & hoc ideo, quia ortui incumbit, tot horis & minutis supra Ingolstadium. Tribus autem horis & 12 minutis Ingolstadio adiectis, hor: 11 M̈ 51, tempus quo Gangameli deliquium hoc visum est, prodibunt. Quod si iuxta enunctiati præsentis doctrinam necessaria defectus quælibet perquisiueris, Lunæq; transitum decenter assignaueris, subornata huiusmodi omnia deprehendes, vt sunt.

¶Principiũ Eclipsis Dies 28 hor. 10 M̈ 26 ¶Puncta 7 M̈ 15
¶Mediũ eclipsis Dies 28 hor. 11 M̈ 51 ¶Tẽp⁹ Casus hor: 1 M̈ 25
¶Finis Eclipsis Dies 28 hor: 12 M̈ 16 ¶Motus Lunæ M̈ 44

Verum quod in superioribus dixerim, eclipsim nullam in Iunio reperiri, nisi 12 post Eusebium anno, illud sic iudices volo. Duodecimo post bellũ Persicum anno, Eusebio authore, Christi tempora versus, Lunæ quidem deliquium punctorum 6 vigintiq; minutorum, 18 Iunij, hora 11 M̈ 32, post meridiem accidisse. Alfonsum vero eundem annum Darij superati ab Alexandro terminum in suis eris statuisse, id quod liquet, vel hoc Argumẽto, quod ab Alexandri obitu ad Christum annos 311 & 93 dies elapsos asserat. Alexander autem, quoniam 5 ante mortem suam anno, sicut historiæ vnanimiter assentiunt, Darium deuicit, quinq; 311 connumeranti, 316 redundant. Totidem ergo annis Christo prioribus & completis, iuxta Alfonsum, Darius ab Alexandro debellatus est. Sed duodecim anni hij, sunt sequentes & Christo propinquiores, illoq; quem Eusebius statuit computo posteriores. Nouem autem annis ad Christum Alfonsus magis ac ego accedit. Sed quæso cui nam horum potius fidas? Alfonso ne? verum hic suæ computationis rationem nullibi manifestam producit. Eusebio ne? qui historias tam accurata sequela connectit, vt incredibile sit eum posse tot annis, nimirum 12 falli, tribus tamen annis idem Eusebius quoq; excidit, quos per incuriam omissos, vt veri simile est, ego dubio procul omni rectè cognoui. Proxima enim eclipsis est nostra Eusebio, cum historiæ testentur, Darium eclipsis tempore in Iunio deuictum. Quamuis autem Eusebius computator accuratissimus extiterit, nihilominus tamen ab anno vero lapsus est, cum neq; illo quem Darij capti annum autumat, neq; in duobus sequentibus sed tertio, quem nos cognouimus, deliquium in Iunio eueniat. Sed esto videar Eusebium his velle ab erroribus vindicare curiosius, Alfonso tamen nihil quidquàm detractum per ea, quis putet, proptera quod sui computi rationem nusquàm alleget. Illud siquidem à nullo vnquàm exactum iri præuidit, satis tutum ratus, si in hoc Ptolomeum sibi ducem præstitueret, eundem quoq; rationes suas ab Alexandri Magni obitu numerantem. Mos enim gentibus fuit regum suorum tempora iam defunctorum obseruare, non aliter, quàm nos à Saluatore Christo nato annos metimur. Subinde enim 463 annos post Alexandri mortem in suarum vsq; obseruationum tempora, quæ post Saluatoris nostri natiuitatem 152 anno ceperant, Ptolomeus tertia magnæ suæ constructionis dictione numerare videtur. Vnde satis clarum est, Alfonsum pariter à morte Alexandri, quæ 311 ante Christum memorata est, rationes suas vna cum Ptolomæo deduxisse. Ptolomæum vero si hoc in loco imitari volũmus, sicut certe velle debemus, cuius citra dubium supputatio vera est, tanq̃ illius, qui ob certitudinem anni (quia non ita longo tempore post Alexandrum vixit) & propter obseruationis diligentiam, (in hunc enim temporis fontem siue originem cætera omnia tempora direxit) falli neutiq̃ potuerit. Hunc inquàm, si imitari volũmus, quid ni Alfonsus quoq; sequendus est? Sed hic quid agas tertio post Eusebium anno? in quo pariter eclipsis Lunæ nulla ex parte, priori sub Alfonsi tpora factæ, dissimilis reperitur. Eiusdẽ enim est magnitudinis omnino, (quemadmodũ & præcedẽs & sequens figura ostendit) cuius illa, quæ Alfonsi annum incidit, nec non eodem tempore contingens est. Verum rem vtut se habeat, iudicare longius desino, cum instituti præsentis non sit, historias ad plenum emendare, sed viam tantummodo aliquam ad illud conficiendum, indicare, & præstruere. Olim, si Deus vitam concesserit, historias ex integro retractaturi, eclipsiumq; rationibus verè firmaturi sumus, vbi & hanc, & alias iterabimus. Ad propositum igitur reuertamur.

Darius ab Alexandro debellatus secundũ Alfonsum.

Supputatio huius Eclipsis.

¶Anno cur: ante Christum 317 bisextili.
¶Dies 18 Iunij hor: 11 M̈ 30 in merid: Gangameli.
¶Motus ☽ 45 M̈ 20 Z̈
¶Tempus Casus hora 1 M̈ 23.
¶Puncta ecliptica 6 M̈ 20.
¶Verus locus ☉ G̈ 22 M̈ 31 ♊ ☽ in ♐.
¶Argumentum ☉ S̈ 0 G̈ 16 M̈ 33.
¶Argumentum ☽ Verum S̈ 8 G̈ 12 M̈ 26.
¶Argumentum lati: ☽ S̈ 11 G̈ 22 M̈ 7.
¶Latitudo ☽ mi: 41 Z̈ 27.

Enunctiatũ

